เอกสารวิชาการด้านศาสตร์การบริหารธุรกิจ **MBA-135**

งบประมาณยืดหยุ่น(Flexible budget)

โดยปกติ งบประมาณที่องค์กรจัดทำขึ้นมักจะมีข้อสมมติฐานว่า ระดับของกิจกรรมหรือยอดขายประจำปีขององค์กรมีการกำหนดให้คงที่ตายตัวอยู่ในระดับหนึ่ง เมื่อเป็นเช่นนี้มีผลทำให้งบประมาณที่จัดทำขึ้นไม่มีความยืดหยุ่น เพราะถ้าระดับของกิจกรรมหรือยอดขายแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในงบประมาณ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงย่อมต้องแตกต่างไปจากงบประมาณที่ตั้งไว้อย่างแน่นอน ตัวอย่างเช่น ในการตั้งงบประมาณที่จัดทำขึ้นโดยทั่วไปจะมีข้อสมมติฐานว่าระดับกิจกรรมหรือยอดขาย = X แต่ระดับกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงอาจเป็น X-k ดังนั้นค่าใช้จ่ายบางรายการซึ่งเกิดขึ้นจริงย่อมจะต่ำกว่างบประมาณ ทั้งนี้เนื่องจากค่าใช้จ่ายเกิดจากระดับกิจกรรม X-k แต่งบประมาณตั้งไว้ที่ระดับ X ดังนั้นการที่ค่าใช้จ่ายจริงต่ำกว่างบประมาณไม่ได้หมายความว่าการควบคุมค่าใช้จ่ายมีประสิทธิภาพ หากแต่เกิดจากระดับกิจกรรมต่ำกว่าที่กำหนดขึ้นตามงบประมาณ

ในทำนองเดียวกัน ถ้างบประมาณที่จัดทำขึ้นมีข้อสมมติฐานว่าระดับกิจกรรมหรือยอดขาย = X แต่ระดับกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงอาจเป็น X+ j ดังนั้นค่าใช้จ่ายบางรายการที่เกิดขึ้นจริงย่อมจะสูงกว่างบประมาณ และไม่ได้หมายความว่า การควบคุมค่าใช้จ่ายไม่มีประสิทธิภาพ หากแต่เกิดจากระดับกิจกรรมมีสูงกว่าที่กำหนดไว้ตามงบประมาณ

หลักของการตั้งงบประมาณยืดหยุ่น ก็คือจะต้องบอกประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่าย ไม่ว่าระดับกิจกรรมหรือยอดขายจะสูงหรือต่ำก็ตาม เมื่อเป็นเช่นนี้นักบัญชีจำเป็นต้องทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายต่างๆกับระดับกิจกรรมหรือยอดขายเพื่อช่วยให้สามารถทำการประมาณค่าใช้จ่าย ณ ระดับกิจกรรม หรือยอดขายหนึ่งๆได้

การเลือกช่วงเวลาการจัดทำงบประมาณ (budgeting period) ให้สั้นลง เช่น จากงบประมาณรายปี เป็นงบประมาณรายเดือน ก็เป็นทางเลือกอีกทางเลือกหนึ่งที่องค์กรสามารถเลือกใช้ เพื่อปรับงบประมาณให้สอดคล้องกับ

สถาวะการณ์ที่แปรเปลี่ยนไป ดังนั้นเมื่อยอดขายหรือการผลิตเปลี่ยนไป ก็จะมีงบประมาณประจำเดือน ซึ่งจะสะท้อนค่าใช้จ่ายใหม่ตามระดับของกิจกรรมหรือยอดขายที่แปรเปลี่ยนไป

Contribution this issue: ดร. ดนัย ปัตตพงศ์*

* ผู้แต่ง/เจ้าของ Statistics Talks(70+ issues) เอกสารวิชาการด้านการวิจัยและสถิติประยุกต์ที่นำเสนอเครื่องมือทางสถิติเพื่อการวิจัยในระดับปริญญาโท เอก ตลอดจนตัวอย่างของการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

* ผู้พัฒนา FINALYSIS... a dedicated software สำหรับให้บริการนักธุรกิจที่ต้องการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินของโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์(บ้านจัดสรร/จัดสรรที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรม/อาคารชุด/อาคารสำนักงานให้เช่า) โรงแรม โรงพยาบาลเอกชน ห้างสรรพสินค้า โรงงานน้ำตาล โรงงานกระดาษ โรงไฟฟ้าชีวมวล ฯลฯได้เห็นตัวเลขก่อนโครงการเกิดหลีกเลี่ยงความผิดพลาดเป็นร้อยเป็นพันล้านหากเกิดการลงทุนจริง (กำหนด DEBUT 1 เมษายน 2569)

* ผู้แต่งหนังสือ" การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินและการจัดวงเงินเครดิตของโครงการลงทุน " ประกอบด้วยตัวอย่างของธุรกิจจริงที่ไม่เปิดเผยชื่อนับ 100 บริษัท ครอบคลุมอุตสาหกรรม 24 อุตสาหกรรม

* Co-developer ซอฟแวร์ en◉gex◉cel® สำหรับใช้ทดสอบ/เรียนรู้ศัพท์ (ประกอบด้วยแบบฝึกหัดและเฉลยกว่า 90 บทครอบคลุมศัพท์ระดับ SAT/IELTS/TOEFL กว่า 12,000 คำ) และไวยากรณ์อังกฤษ (ประกอบด้วยแบบฝึกหัดและเฉลยกว่า 160 บทหรือกว่า 10,000 ข้อครอบคลุมเนื้อหาระดับอุดมศึกษาและTOEFL) มาพร้อมกับไฟล์เสียง/ไฟล์ข้อมูล/ฯลฯ อีกมาก (กำหนด DEBUT 1 เมษายน 2569)